

Sovyetlerde okullaşma oranı yüzde 100 idi. 1950 ve 1960 'lı yıllarda Sovyetler ekonomisinde büyüme yaşandı ve fakat sürdürülemedi. Aynı şekilde Çin komünist partisi kısmen piyasa kurallarına geçmeseydi bu güne kadar gerçekleştirdiği yüksek büyüme oranlarını yakalayamazdı.

Kaldı ki Çin'de bu günkü tek parti, tam demokrasiye geçmekte başarısız olursa, bu günkü büyümeyi de sürdürmez.

Türkiye de son beş yıldır geri düşen demokrasi, hukukun üstünlüğü, basın özgürlüğü, eğitimi de olumsuz etkiledi. Türkiye İstatistik Kurumu Ağustos ayı verilerine göre, ne eğitimde ne de işte olmayan gençlerin oranı yüzde 28' e yükseldi.

Antik Yunan Filozofu Platon ya da Türkiye 'de bilinen adıyla Eflatun (MÖ 427- MÖ 347) Demokrasi, bir eğitim işidir diyor ve eğitimsiz toplumlarda Demokrasinin işlemeyeceğini şöyle ifade ediyor. "Demokrasinin esas prensibi, halkın egemenliğidir. Ama milletin kendini yönetecek olanları iyi seçebilmesi için, yetişkin ve iyi eğitim görmüş olması şarttır. Halk övülmeyi sever. Onun için, güzel sözlü demagoglar, kötü de olsalar, başa geçebilirler. Eğitimsiz kitlelerle demokrasiye geçilirse oligarşi olur. Devam edilirse demagoglar türer. Demagoglardan da diktatörler çıkar. Demokrasi despotluğa dönüşür. "

Eğitim demokrasi bilincini artırır. Eğitimsiz bir toplumda Demokrasinin tüm kurallarıyla yerleşmesi ve sağlıklı sürdürülmesi mümkün değildir. Sovyetler Birliğinde okuma yazma oranı yüzde 100 olmasına rağmen demokrasi olmadığı için Halkın yaşam kalitesi ve refahı düşüktü.

1990 öncesinde Moskova'da aynı dairede, birer oda da farklı aileler kalırdı ve tuvalet için sıraya girerlerdi.

Bu durum tek parti hâkimiyetinin ve otokrasinin herkesi eğitime zorladığını ve fakat eğitimin de tek başına refah getirmediğini gösteren bir örnektir.

Eğitimsizlik, uygulamada demokrasinin yolunu kapatıyor. Örneğin 1980 darbesinden sonra Türkiye 'de siyasi partiler ve seçim kanunu değişti. Daha önce önseçim yoluyla halkın siyasi sürece katılması ve söz sahibi olması esas idi. 1980 sonrası bu husus partilerin insafına terk edildi. CHP bir seçimde yalnızca kısmen ön seçim yaptı. Diğer partiler hiç önseçim yapmadı.

Demokratik olmayan bu uygulamaya karşı halktan hiçbir tepki gelmedi. Bu eğitimsiz toplumlarda görülen bir biat kültürüdür ve ancak eğitimle kaldırılabilir.

Eğitimsiz toplumlarda söz konusu biat kültürünün yaygın olması bazı ülkelerde siyasilerin milli duyguları, toplumun inancını ve fakir halkı istismar etmesinin bir yolu olarak kullanılıyor. Kamuoyundan etkili bir tepki olmayınca sonuç otokrasiye kadar gidiyor. Venezuela'da aynen böyle olmuştur.

Demokrasinin tahrip edildiği eğitimssiz toplumlarda , Otokratik yönetimler daha hızlı gelişiyor. Ekonomide kaynakların etkin kullanılması mümkün olmuyor. Zira diktatörler, hesap vermek korkusu ile kamu kaynaklarını ve devlet imkanlarını kendi gelecekleri için kullanmak zorundadır. Bu durum hem haksız rekabet yaratıyor, hem de kamu kaynaklarının etkin kullanılmasını önüyor. Aynı şekilde, haksız rekabet ve haksız zenginleşme yaratılıyor. Piyasa etkinliği azalıyor.

Bu durum yatırımları ve kalkınma projelerini de olumsuz etkiliyor.

Mısırda Enver Sedat, Libya'da Kaddafi, Tunus'ta

Aynı zamanda otokrasinin devamı için, kısa sürede katma değere dönüşecek, ekonomiyi canlı tutacak konut yatırımları gibi kısa dönemli yatırımlar destekleniyor ve öne çıkıyor. Daha yüksek teknoloji getiren ve daha çok katma değer yaratan Uzun

dönemli yatırımlar yapılmıyor.

Türkiye 1980 sonrası eğitim sisteminde ciddi anlamda geri düştü. Sistem en büyük zararı Fetö teröründen gördü. Bundan sonrasında eğitim sistemini, işgücü ihtiyacına göre ve kalkınma programı hedefli olarak, popülizmden uzak tutmak kaydıyla yeniden planlamalıyız.